

De Kleine Salamander

Thuis in diversiteit

www.dekleinesalamander.com

2023 Nieuwsbrief 4 - De Kleine Salamander

November/December 2023

Tijdswissel

Beste natuur-, bijen-, tuin-, kunst- en/of muzikliefhebbers,

Elk jaar is het voor mij rond deze tijd weer een schakelmoment. Ik ben dan onrustig, loop soms ongedurig heen en weer en probeer weer in een nieuwe flow te komen. Het zwaartepunt van mijn werkzaamheden verplaatst zich van de verzorging van de bijen naar het ontwikkelen van nieuwe praktisch uit te voeren ideeën. Hoe kan ik het ecologisch houden van mijn bijen nog meer verbeteren? Wat kan ik nog verder creëren? Nieuwe schilderijen, nog meer nieuwe gemengde technieken, experimentele muziek, poëzie...

Het is soms een behoorlijke warboel in mijn hoofd. Melancholische muziek brengt soms wat rust; *'...When the summer's gone... Where will we be....'*¹

Maar op het moment dat ik weer daadwerkelijk ga creëren wordt het daarboven ook weer rustig. En steek ik mijn handen weer uit de mouwen. Soms subtiel. Schilderen, gedichten schrijven, op de didgeridoo spelen.... Soms heel basaal. Composthoop omzetten, groentetuin beetje bijwerken, er staat nog heel wat veldsla en prei in, boomwal en fruitbomen snoeien..... 'Hé, de bijen komen even naar buiten...'

Op die momenten is ook de pauzeknop weer snel gevonden. Zen. In alle rust genieten van de vogels die in de tuin rondscharrelen. Sommigen komen van ver. Sommigen van dichtbij. En sommigen zijn nooit weggegaan. Migratie vanwege omstandigheden is ook in de dierenwereld van alle tijden. Uiteindelijk vindt iedereen een plekje. De een blijft, de ander is plots weer vertrokken.

Een zwerm spreeuwen, een watervlug goudhaantje, een ijsvogel op een stok boven de vijver. Een dik in zijn vacht zittende vos schiet weg tussen het struikgewas.... Ongecompliceerd waarnemen en waargenomen worden. Een moment voor onbepaalde tijd volledig 'Zijn'. Openstaan voor al het leven. Hier maar ook voor het leven daar verderop. Dat geeft onbegrensde energie. Opzoek gaan naar de verloren gegane tijd. Wij kunnen nog zoveel van de ons omringende levende wereld leren.

Heel ver weg is ook heel dichtbij.

Foto: Frank Sinkeldam

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=4ZQWr7cF0eY>
The Doors – Summer's Almost Gone

Hieronder de volledige nieuwsbrief.

De **honingbijen** komen in de ‘bijenwinter’ nog maar zelden uit hun verblijf. Maar toch wat vaker dan heel veel jaar geleden. Het wordt warmer. En boven de 10 - 13 graden met het zonnetje erbij komen er altijd wel wat bijen naar buiten. Ze ontdoen zich dan van hun ontlasting. In de natuur en ook in de tuintjes is voor de bijen maar weinig meer te vinden. Dus zodra de zon verdwijnt vliegen ze weer snel naar hun verblijf waar de medebijen in een dynamische bol elkaar op temperatuur houden. In die bol gaan de bijen aan de buitenkant waar het kouder is naar de binnenkant van de bol waar het warmer is. En visa versa. Verder is het voor mij gewoon weer wachten tot ergens eind maart, begin april. Ondertussen kan ik dan voor het nieuwe bijenseizoen weer mijn nieuwe eigen kunstraad maken en kast materiaal herstellen.

Of een [levendige lezing](#) over mijn activiteiten en ‘Ecologisch Bijenhouden’ geven met live didgeridoomuziek en (doorlopende) powerpoint, zoals onlangs, zie foto's hieronder, in Haulerwijk.

Foto's: Jan Bies

Adopteer een bijenvolk

En natuurlijk kan je voor het volgende jaar ook weer voor jezelf of een ander als natuurgadeau een bijenvolk bij mijn kleinschalig ecologisch bedrijfje adopteren. [Hier vind je alle informatie over de adoptie van een bijenvolk.](#)

De **tuin** is in rust. Toch is er nog veel, vooral vliegend leven. Doortrekkers als de koperwiek maar ook vele vinken verschijnen regelmatig in groepjes in de tuin. En ook de Vlaamse gaaien halen en verstoppen nog heel veel eikels in onze tuin. Aan de randen van onze ook levende tuin staan namelijk grote oude eikenbomen. Het geheugen van de gaaien is niet altijd even scherp zodat er op verschillende plekken in de tuin kleine eikenboompjes opkomen. Echte bosbouwers die Vlaamse gaaien. Het gedrag maar ook het innerlijke leven van veel dieren blijft fascineren. Peter Wohlleben ² schrijver van de bestseller ‘Het verborgen leven van bomen’ heeft daar een mooi boek over geschreven.

In de groentetuin is de veldsla al groot genoeg om te worden gegeten. Dat geldt ook voor de prei. Altijd mooi om in de winter nog iets in de groentetuin te hebben staan.

² https://nl.wikipedia.org/wiki/Peter_Wohlleben

Didgeridoo

De kunst van het didgeridoo spelen heeft altijd weer nieuwe uitdagingen. Ik heb een effectpedaal met een zogeheten loopmogelijkheid. Het is eigenlijk voor een elektrische gitaar gemaakt. Maar ik heb een tijd geleden uitgevonden dat je het ook op een microfoon aan kan sluiten. Hierdoor is ook *spoken poetry /spoken word* met speciale effecten mogelijk. Op de achtergrond zorgt de didgeridoo dan (in een opgenomen loop van maximaal 1,5 minuut) voor een soort klanklandschap.

Verder ben ik actief opzoek naar andere muzikanten die samen met mij experimentele muziek willen maken. Een cellist of een violist zou heel goed passen. Maar de didgeridoo is ook met heel veel andere instrumenten te combineren. De horizon vergroten met de klanken van de didgeridoo en een meer klassiek instrument zou fantastisch zijn. In mijn volgende nieuwsbrief hoop ik je daarover meer te kunnen vertellen.

Detail van een van mijn didgeridoo's gemaakt door Aboriginal kunstenaar [Eddie Blitner](#). De dunne lijntjes (Cross Hatch) zijn geschilderd met een mensenhaar. De lijntjes typisch voor de didgeridoo's uit Noord Australië - Arnhemland

Kunst

In de herfst en winter heb ik meer tijd om met o.a. de bijenwas mooie dingen te maken. Met een gecombineerde techniek maak ik wat in mij opkomt. Tijdens het 'schilderen' zelf ontstaan soms ook nieuwe ideeën. Dat levert vaak mooie resultaten op. Vooral de gelaagdheid, vaak niet goed te zien op een foto, is fascinerend. Het zijn kunstwerken met reliëf en vaak ook een heerlijke geur. Hieronder mijn laatste schilderij 'Ancient Connections'. De achtergrond van deze nieuwsbrief is een detail uit 'Vogelmanders', voorlopig mijn grootste 'encaustic painted' schilderij. Schilderen, poëzie en muziek. Ze zijn voor mij onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Ancient Connection ('23)

Tijdswissel

Hoelang zal het duren
Voor mij iets te binnen schiet
Dat er toe doet
Een kogel, een venster... een scherf
Traag, helder... stomp
Waardoor een schilderij
Veranderd in poëzie
En de klok terugloopt
Naar 'Perron Onbekend'
Om daar de trein te pakken
die mij meeneemt naar
'Zo Lang Het Duurt'

© De Kleine Salamander

Mooie winterdagen gewenst!

Sjoerd Bonnema – De Kleine Salamander

www.dekleinesalamander.com

www.naboeddhana.com